

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ

На правах рукопису
УДК 785.1 (477)

ОТКИДАЧ Володимир Миколайович

СТАНОВЛЕННЯ ОРКЕСТРОВОГО ВИКОНАВСТВА В УКРАЇНІ
(в контексті розвитку національної художньої культури)

Спеціальність: 17.00.01 - теорія та історія культури

АВТОРЕФЕРАТ

**дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата мистецтвознавства**

Харків 1997

ЛННБ України ім.В.Стефаніка

00761745 (U)

Дисертацією є рукопис

Робота виконана в Харківському державному інституті культури

Науковий керівник -

кандидат історичних наук, професор
Шейко Василь Миколайович

Офіційні опоненти:

1. Доктор мистецтвознавства, професор
Якустіді Іван Васильович

2. Кандидат мистецтвознавства, професор
Польський Ілля Самійлович

Провідна установа -

Львівський вищий державний
музичний інститут ім. М.В. Лисенка

Захист дисертації відбудеться «25» серпня 1997 року о
10 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д.02.21.01 в
Харківському державному інституті культури за адресою: 310003,
Харків, Бурсацький узвіз, 4, малий актовий зал.

З дисертацією можна ознайомитись в бібліотеці Харківського
державного інституту культури

Автореферат розіслано «24» серпня 1997 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради
професор

Бортник Є.О.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження

Актуальність дослідження обумовлена потребами практики тих соціальних, політичних, економічних і культурних зрушень, які відбуваються в Україні в період національного відродження та переходу від тоталітарної системи до демократичної. Сьогодні в суспільстві відбувається неоднозначне переосмислення минулого, що обумовлює необхідність подання обґрунтованого аналізу функціонування оркестрового виконавства на теренах України.

Культурологія та мистецтвознавство повинні показати істинні здобутки української художньої культури, зокрема, в ділянці оркестрового виконавства і в діяльності кріпацьких оркестрів. Другою, не менш важливою обставиною, що спонукає до розробки означеної проблеми, є необхідність відокремити суто українські здобутки оркестрового виконавства, які були асимільовані в загальну культуру Російської імперії в XVIII-XIX століттях.

Актуальність даного дослідження обумовлена необхідністю теоретичного осмислення проблем українського оркестрового виконавства, яке впливало із засад світового спільного виконавства. Внаслідок відносно малої вивченості українського оркестрового виконавства існують різні точки зору на це явище культури, що, безумовно, не сприяє виробленню певних наукових критеріїв.

Актуальність дослідження полягає також в комплексному аналізі процесів становлення та розвитку українського оркестрового виконавства в контексті національної художньої культури - проблематиці, яка на сьогодні практично невивчена.

Ступінь наукової розробки проблеми

Як предмет музикознавчого дослідження проблема оркестрового виконавства (зародження, стильові характеристики, використання тембрів музичних інструментів, питання інструментування тощо) завжди була актуальною, досліджуваною і такою, що приваблювала кращі наукові сили як на теренах колишнього Радянського Союзу, так і за кордоном.

Інколи важко навіть розмежувати роботи за певними напрямками наукового пошуку. Багато робіт мають узагальнюючий характер, торкаються проблем і музичного інструментарію, і засад спільного виконавства, і музикознавчих проблем оркестрових стилів, і питань інструментування.

Загальні проблеми музичного виконавства висвітлюються в роботах Т.М. Грум-Гржимайло, М.О. Зільберквіта, М.І. Мухи. Проблеми інструментальної музики та ансамблевого виконавства порушують Т.О. Гайдамович, В.Б. Попонов, Л.М. Раабен, В.І. Розанов. Багато дослідників присвятили свої роботи музичним інструментам та оркестровці. В XIX столітті це були М.І. Глінка, М.А. Римський-Корсаков, П.І. Чайковський. В XX столітті цю справу продовжили Е.І. Великович, К.О. Вертков, С.С. Газарян, С.Я. Левін, О.Л. Маслов, М.В. Нюрнберг, М.О. Петухов, М.І. Привалов, Б.О. Струве, О.С. Фамінцин, М.І. Чулаки, Є.О. Юцевич, І.М. Ямпольський та інші.

Не менш практичну значущість мали і монографії, присвячені окремим музичним інструментам авторів Г.І. Благодатова, В.М. Буяновського, А.К. Лазько, С.Я. Левіна, Є.Р. Носирева, Л.М. Раабена, В.В. Сумеркіна, Б.В. Тризно, Ю.О. Усова та інших.

Вельми цікавими, хоча і нерівнозначними, є загальні роботи, присвячені оркестру та оркестровій культурі. Найбільш вагомими серед них - дослідження Є.К. Альбрехта, І.О. Барсової, Г.І. Благодатова, Е.І. Великович, І.М. Ветліциної, С.Л. Гінзбурга, М.Й. Імханицького, М.В. Нюрнберга, Д.Р. Рогаль-Левицького, Л.С. Сидельнікова.

Певну увагу дослідженню музичного інструментарію та окремим питанням оркестрової культури приділяли і українські дослідники. Серед цих робіт вигідно відзначаються роботи М.М. Гордійчука, А.І. Гуменюка, А.І. Іваницького, П.Г. Іванова, К.В. Квітки, М.І. Кузьміна, М.В. Лисенка, Г.М. Хоткевича.

Незважаючи на певний перелік публікацій, проблема культурологічного потенціалу українського оркестрового виконавства все ще залишається недостатньо вивченою.

Причини ситуації, яка склалася, пов'язані з теоретичною та методологічною нерозробленістю проблем українського оркестрового виконавства, приниженням здобутків української художньої культури. Зазначені проблеми лише частково знаходили відображення в ряді монографій, дисертаційних досліджень, методичних посібників, інших робіт. Головний акцент в роботах, пов'язаних з жанром оркестрового виконавства, і зокрема, в деяких випадках українського, зводився, як правило до переліку колективів, що існували. Поза увагою дослідників залишалися питання функціонування кріпацьких оркестрів України в контексті художньої культури, їхнього зв'язку з естетико-художніми аспектами

виконавства, впливом на формування менталітету українського народу.

В західній літературі дослідження цієї проблематики розгорталися за певними відносно самостійними лініями. Проблем інструментознавства в XVI-XVIII століттях торкалися М. Агрікола, Й. Маттезон, М. Преторіус, С. Фірдунг, в XIX столітті - Г. Берліоз, Ф. Геварт, В. Майон, Х. Рیمان, Ф. Фетіс, в XX столітті - В. Бахман, А. Бейнс, М. Бессарабов, Ш. Відор, К. Закс, Г. Кинський, О. Лавіньяк, А. Модр, У. Пістон, Е. Хорнбостель. Чимало зробили західні інструментознавці, які працювали в Росії і займалися дослідженнями в царині східнослов'янського інструментарію: Й. Беллерман, М. Гатрі, І. Георгі, Я. Штелін. Не менш цікаві роботи, які досліджували проблеми функціонування оркестрової практики. Це такі автори, як П. Беккер, А. Карс, Ж. Кукуель, Р. Хаас.

Згадані автори ніяк не торкалися конкретно українського оркестрового виконавства, а лише утворили низку теоретичних та методичних робіт, які заклали підвалини обґрунтування функціонування європейського оркестрового виконавства.

Актуальність та недостатня наукова обґрунтованість вирішення вищезазначених проблем обумовили вибір предмету та направленість нашого дисертаційного дослідження.

Об'єктом цього дослідження є загальні процеси становлення оркестрового виконавства. Предметом дослідження стало функціонування кріпацьких оркестрових (симфонічних) колективів на теренах України до середини XIX століття.

Мета і основні завдання дослідження

Метою дисертаційного дослідження є спроба вивчення:

- а) витоків спільного виконавства, його еволюції;
- б) розвитку основних закономірностей оркестрового виконавства України.

Для досягнення поставленої мети необхідно було розв'язати такі завдання:

- визначити ступінь застосування музичного інструментарію і його впливу на формування оркестрового виконавства;
- вивчити особливості організації різних форм спільного виконавства на кожному етапі історичного розвитку художньої культури;
- дослідити методологічні засади та соціальні функції спільного виконавства;
- проаналізувати феномен кріпацького оркестрового виконавства України.

Методологічна та теоретична основи дисертації

У своїй теоретичній основі дисертація побудована на наукових здобутках вітчизняних та зарубіжних істориків, музикознавців, культурологів, психологів. Дисертант намагався врахувати весь спектр підходів до розуміння оркестрового виконавства, які склались в сучасній науці.

Автор залучає до роботи поняття, терміни, літературу тощо із близьких до мистецтвознавства гуманітарних наук: культурології, естетики, театрознавства, літературознавства, психології, низки музично-теоретичних наук. Методологічну основу дослідження склали принципи науковості, системності та історизму.

Серед вітчизняних авторів, розвідки яких так чи інакше переосмислювались, слід назвати насамперед роботи Є.К.

Альбрехта, І.О. Барсової, Г.І. Благодатова, К.О. Верткова, С.Л. Гінзбурга, М.М. Гордійчука, А.І. Гуменюка, І.Ф. Ляшенка, І.І. Огієнка, Д.Р. Рогаль-Левицького, Л.С. Сидельнікова, М.Ф. Фіндейзена, Г.М. Хоткевича, І.М. Ямпольського та інших. Серед зарубіжних - Й. Корба, А. Модра, А. Оларія, Я. Штеліна.

Надзвичайно важливими для дисертаційного дослідження стали джерела та література англійською та німецькою мовами (W. Bachmann, P. Bekker, A. Carse, K. Sachs etc.), які дозволили в контексті зарубіжного досвіду вивчити деякі питання загальних аспектів функціонування оркестрового виконавства, його значення та функцій.

Для теоретичного обґрунтування специфіки функціонування музики в суспільстві використовувались роботи Б.В. Асаф'єва, Р.І. Грубера, А.І. Іваницького, Ю.В. Келдиша, В.Д. Конен, О.Г. Лисяної, І.Ф. Ляшенка, А.Н. Сохора, Б.С. Штейнпресса.

Наукова новизна дослідження

Наукова новизна дисертації полягає в тому, що вона є однією з перших робіт, де зібрано та проаналізовано великий фактичний матеріал по спільному інструментальному виконавству. Наукова новизна роботи визначається:

- а) пріоритетною постановою проблеми прямого взаємозв'язку процесу виконавства від еволюційного рівня досконалості музичного інструментарію;
- б) прямою залежністю рівня менталітету етносу від досконалості музичного мистецтва.

Декларація про основні положення, що виносяться на захист

1. Рівень розвиненості східнослов'янської культури та музичного інструментарію сприяв якісному розвитку оркестрових форм на теренах України.

2. Україна «конспективно» сприйняла багатоміжові процеси становлення європейського оркестрового виконавства.

3. Українське кріпацьке оркестрове виконавство сягало європейського рівня за ознаками майстерності і репертуару.

4. У дисертації обґрунтовується необхідність цілісного бачення оркестрового виконавства не через механічні поєднання певних складових, а через їх інтерпретацію в річищі національної художньої культури.

Теоретичне та практичне значення роботи

Дисертація є певним внеском у розробку проблеми українського оркестрового виконавства. Результати дослідження сприятимуть поглибленому розумінню проблем оркестрового виконавства і можуть доповнити дослідження фахівців з історії української художньої культури. Матеріали дисертації можуть бути використані в процесі викладання культурологічних та музичних дисциплін в навчальних закладах, в тому числі спецкурсів.

Апробація дослідження

Результати дослідження уведені в науковий ужиток у вигляді публікацій та доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура роботи

Дисертація складається з вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури. Обсяг основного тексту дисертації - 154 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовується актуальність теми, визначається ступінь її розробки, формулюється мета роботи, ставляться задачі дослідження, визначається ступінь його наукової новизни та хронологічні параметри. В цьому розділі дається огляд літератури, безпосередньо пов'язаної з темою дослідження.

Перший розділ «Історичні і культурологічні аспекти генезису та еволюції оркестрового виконавства» присвячений аналізу процесів та тенденцій світового оркестрового виконавства.

Становлення оркестрового виконавства - це історичний процес, який вбирає до себе декілька складових: музичний інструментарій, наявність певних умов суспільного та мистецького життя етносу, розвиток музичних жанрів та стилів тощо. Кожна із складових є певною рушійною силою, яка спонукала до спільного виконавства й створення засад колективної гри музикантів-інструменталістів.

Музичний інструментарій - це те необхідне знаряддя та складова частина, без якої неможливий акт колективного інструментального дійства. Дисертант докладно розглядає процеси розвитку європейського музичного інструментарію, оскільки його збагачення та удосконалювання проходило в безпосередньому

зв'язку із загальним розвитком людства, його культури, музичного та виконавського мистецтва.

Думка музикознавця Б. Струве, що музичний інструмент, його історію не можна зрозуміти поза навколишньої дійсності, спонукали дисертанта до розглядання загальних процесів виконавства в контексті розвитку музично-художньої практики і звертання до музичного інструментарію як головного чинника функціонування процесу виконавства.

Дослідники-інструментознавці К. Вертков, А. Гуменюк, Б. Струве, І. Ямпольський та інші визнавали, що музичний інструментарій бере початок в трудовій діяльності людини і на початку мав більш прикладне значення, ніж естетичне (особливо це стосується ударних та духових інструментів).

Інша ситуація виникає, коли людство почало створювати струнні інструменти, які були створені для задоволення естетичних запитів. Це дає підстави казати про кардинальну зміну в мисленні людини та вже іншого (не прикладного - колективна праця, мисливість тощо) застосування музичних інструментів.

Прогресивну роль в становленні інструментального та оркестрового виконавства відіграла скрипка, яка стала провідним інструментом в Європі. Спираючись на численний матеріал досліджень про її виникнення та застосування, дисертант дійшов висновку, що час вироблення класичного типу скрипки (XV-XVI століття) став часом створення передумов виникнення засад оркестрового виконавства (межа XVI-XVII століть).

На нашу думку, підставою для розуміння процесів оркестрового виконавства може служити поняття синтезу: з'єднання, складання різних елементів (в нашому випадку музичних

інструментів) в єдину систему (оркестровий колектив). Тобто музичні інструменти, що історично сформувалися в процесі суспільно-виробничої діяльності людей, згодом склали певне поєднання, певне ціле (оркестр), яке стало естетичним підсумком культурно-мистецького життя суспільства.

Після з'ясування процесів виникнення музичного інструментарію дисертант розглядає тенденції становлення спільного виконавства. Спільні форми виконавства зародилися в давні часи ще докласового суспільства. Проведений в дисертації аналіз розвитку спільного виконавства в різних епохах (Давні Греція та Рим, час до епохи Відродження, епоха Відродження) показав, що спільне інструментальне виконавство - це процес художньо-мистецького життя суспільства, притаманний всім народам. Кожний етнос в міру розвитку інтелектуального та матеріального виробництва засобів відтворення звуків (музичного інструментарію) сягає різного рівня виконавської майстерності.

Межа XVI-XVII століть в дослідженнях фахівців оркестрового виконавства (Г. Благодатов, І. Барсова, Д. Рогаль-Левицький та інші) позначена початком історії оркестрової музики. До цього часу існуючі інструментальні колективи ще не могли вбирати до себе дефініцію оркестрового колективу через випадковість добору музичних інструментів. Композитори не писали музику для якогось загальноприйнятого, стабільного складу (його ще не існувало). Тому цілком зрозумілим стає надпис на титульних листах партитур: «buone da cantare et suonare» («придатно для співу та гри»). Більше того, випадковий набір інструментів «програмувався» самим автором: «per ogni sorti d'instrument» («для будь-яких інструментів»).

І вже коли змінилися художньо-естетичні умови суспільного життя, обумовлені процесами секуляризації, розвитком світського мистецтва і культури, коли композитори почали писати інструментальні композиції для спеціального виконання перед публікою, - тоді і виникає оркестр в більш-менш сучасному розумінні цього слова.

До суттєвих чинників становлення європейського оркестрового виконавства слід також віднести формування нових жанрів (в першу чергу опери і симфонії), утвердження нового гомофонно-гармонійного складу, небувалий розквіт віртуозного інструментального виконавства, інструментальна реформа (головним чином духових інструментів) в XIX столітті. Проведене в дисертації дослідження показало, що чималий вплив на формування засад оркестрового виконавства справило мистецтво диригування, з розвитком якого починають формуватися виконавські школи, напрямки, стилі.

Наприкінці розділу вказується на виникнення музичних інструментів як на закономірний процес еволюції художньої культури людства, що спричинилося до становлення і розвитку спільного інструментального виконавства, а з часом і оркестрового.

В другому розділі «Формування традицій оркестрового виконавства на теренах України» дисертант пов'язує велику розмаїтість музичного інструментарію східних слов'ян з тенденціями розвитку передумов спільного інструментального виконавства на теренах України.

Про наявність у східних слов'ян численних музичних інструментів свідчать різноманітні літературні джерела, починаючи з

VI століття. З XI століття існують письмові докази спільного інструментального виконавства слов'ян («Повість минулих літ»).

Старовинний східнослов'янський музичний інструментарій за складом був досить різноманітним, а деякі інструменти (сопілка, гусла, гудок) мали неабиякі музично-виконавські можливості, що і дає дисертанту право припустити, що вже в епоху Київської Русі музична інструментальна культура слов'ян сягала порівняно високого ступеня розвитку.

Інструментальна музика східних слов'ян мала широке застосування: вона була сталою супутницею князівських бенкетів та розваг, відігравала значну роль в державно-урочистих подіях та у княжому війську, згодом широко побутувала на Запорізькій Січі.

Головними носіями професіонального інструментального виконавства, в тому числі і колективних форм, були скоморохи, проти яких, починаючи з часів Київської Русі, церковна та державна влади вели жорстоку боротьбу.

В дослідженні обстоюється твердження, що смичкові інструменти (гусле, гадулка, гудок) зародилися в лоні слов'янських народів, відкіля вони поширились по всій Європі (М. Привалов, І. Ямпольський, Д. Рогаль-Левицький, Л. Гінзбург, К. Квітка).

В дисертації обґрунтовується положення, що східнослов'янський музичний інструментарій був, по-перше, досить різноманітним і, по-друге, вельми досконалим. Саме ці два головних чинники спричинилися до пошкваллення інструментальної музики і склали головні умови для формування засад оркестрового виконавства.

В другому параграфі «Кріпацькі оркестри як осередки оркестрової культури» дисертант детально аналізує наявні відомості про кріпацьке оркестрове виконавство.

Оркестрова культура XVIII-першої половини XIX століть була досить помітним явищем культурно-мистецького життя України. З огляду на це дисертант вважає за доцільне розглянути її зміст і форми організації з кількох суттєвих щодо порушеної проблеми ракурсів.

По-перше, дисертант з'ясовує історико-культурологічні умови, які передували та сприяли появі оркестрового виконавства у вигляді кріпацьких оркестрів.

По-друге, розглядається виникнення оркестрових колективів в поміщицьких садибах, при міських магістратах, в навчальних закладах як один із етапів розвитку інструментальної музики. Виявляється ціла низка причин, які зумовили появу цих оркестрів.

По-третє, аналізується сімейно-побутове музикування, що було суттєвою складовою частиною історії музичної культури України.

По-четверте, дисертант просліджує шлях сімейного музикування до більш зрілих форм концертного життя: професіоналізація виконавства, розвиток гастрольно-концертної діяльності, що в решті решт благотворно вплинуло на розвиток оркестрового виконавства.

По-п'яте, в дослідженні розкривається неабияка роль репертуару, який виконували кріпацькі оркестри. В контексті цього питання з'ясовується художній потенціал творчих сил, які брали участь у культурно-мистецькому житті України, що, в свою чергу, дозволяє більш конкретно визначити естетичні уподобання тодішнього суспільства, з'ясувати і дослідити музичні впливи, притаманні цьому періоду культурного розвитку України.

Другий розділ завершується висновками про головні причини, які сприяли виникненню оркестрових колективів України.

В третьому розділі «Художньо-естетичні аспекти виконавства як складові чинники українського менталітету» дисертант розглядає процеси естетизації українського оркестрового виконавства та пов'язує розвиток музичного мистецтва з якісним рівнем менталітету українського народу.

Історія музичного мистецтва здійснюється як всесвітньо-історичний процес. Тому використаний дисертантом принцип історизму дає можливість зв'язати в єдиний комплекс розуміння таких дефініцій, як естетика, оркестрове виконавство і менталітет.

Аналізуючи концепції естетичних споглядань А. Сохора, І. Ляшенка, В. Мацієвського та інших фахівців, дисертант детально розглядає спільне інструментальне виконавство східних слов'ян в контексті розвитку художньої культури.

Не останню роль в здатності естетичного сприймання світу відіграло систематичне виховання. Цілком природно припустити, що всі здобутки українського народу, які являють собою частку скрабниці світової художньої культури, не міг створити «неестетичний» народ. До цих здобутків можна віднести літописи, культові споруди, пісні, думи, фрески, мозаїки, іконопис, книгодрукування тощо.

Таким чином, весь перебіг розвитку художньої культури і естетики наклав свій відбиток на розвиток українського оркестрового виконавства.

Далі автор розглядає музичне мистецтво як важливий культурознавчий чинник історії. В зв'язку з цим обстоюється ідея органічного поєднання та взаємозалежності музичного мистецтва та формування національного менталітету.

Дисертант розглядає менталітет в його кваліфікаційно-оціночному відтинку, в його здатності відображати мислення та рівень інтелекту носіїв, в нашому випадку - українського народу.

Поняття «менталітет» свого часу було уведено в науковий ужиток представниками історико-психологічного та культурно-антропологічного напрямків. Серед них - французький етнограф та психолог Л. Леві-Брюль, який створив теорію панування «дологічного мислення» в суспільній свідомості первісної епохи. Французькі історики Л. Февр та М. Блок трактували менталітет як наявність у представників того чи іншого суспільства певного загального «розумового інструментарію».

З огляду на це, розглядається український «розумовий інструментарій», до складу якого можна віднести музикальність, пісенність та поетичність.

Простежуючи трансформацію колективних форм музикування крізь призму естетизації цих процесів та залежності від рівня розвитку національного менталітету, автор доходить висновку, що в тих історичних випадках, коли народ має нерозвинену музичну творчість, то він стоїть на низькому інтелектуальному рівні розвитку, має нерозвинений менталітет.

Наприкінці розділу робляться висновки, що колективні форми музичного виконавства з часів Київської Русі досягали високого рівня завдяки естетизації усіх боків життя українського народу. Висока естетичність українського народу сприяла створенню високих зразків художньої культури, в тому числі і в царині оркестрового виконавства.

У **висновках** дисертації зроблено підсумки проведеного дослідження, окреслено деякі напрямки подальшого вивчення предмета. Розглянуті в дисертації питання українського

оркестрового виконавства не вичерпують всіх можливих варіантів рішення цієї проблеми і є передумовою подальшої розробки моделі українського оркестрового виконавства в ХХ столітті.

На тему оркестрово-ансамблевого виконавства автором надруковано 7 наукових публікацій, в яких відображені основні положення дисертації:

1. Становлення // Соц. культура. - 1987. - № 3. - С. 28-29.
2. Репертуар // Соц. культура. - 1987. - № 5. - С. 16.
3. Національні традиції в оркестровому виконавстві // Культура України: 36. ст. - № 3. - Харків, 1996. - С. 114-124.
4. Деякі аспекти розвитку світового спільного музичного виконавства. - К., 1997. - 21 с. - Деп. в ДНТБ України № 170 УК 97, 19. 02. 1997.
5. Формування традицій оркестрового виконавства на теренах України. - К., 1997. - 26 с. - Деп. в ДНТБ України № 171 УК 97, 19. 02. 1997.
6. Музичний побут Слобожанщини XVIII-XIX ст. // Проблеми музезнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті: Тези доп. - Харків, 1995. - С. 135.
7. Информатизация и исполнительское творчество // Информационная культура личности: Прошлое, настоящее, будущее: Тезисы докл. - Краснодар, 1996. - С. 299-300.

Annotation

Otkydach V. M.

The Formation of the Orchestral Performance in Ukraine (in the Context of Development of National Artistic Culture).

Thesis for obtaining a scientific degree of a candidate of art studies in the speciality 17.00.01 - theory and history of culture, Kharkiv State Institute of Culture. Kharkiv, 1997.

The manuscript is submitted for defending. The thesis contains a detailed culturology investigation of the formation and development of the Ukraine orchestral performance.

It is grounded and proved that the Ukraine orchestral performance took one of the high places in Europe. It has played a great role in progress of national artistic culture.

Аннотация

Откидач В. Н.

Становление оркестрового исполнительства в Украине (в контексте развития национальной художественной культуры).

Диссертация на соискание ученой степени кандидата искусствоведения по специальности 17.00.01 - теория и история культуры. Харьковский государственный институт культуры, Харьков, 1997 г.

Защищается рукопись. Диссертация содержит обстоятельное культурологическое исследование становления и развития украинского оркестрового исполнительства.

Обосновано и доказано, что украинское оркестровое исполнительство занимало одно из высоких мест в Европе и сыграло значительную роль в развитии национальной художественной культуры.

Ключові слова: музичний інструментарій, оркестрове виконавство, кріпацькі оркестри, національна художня культура, менталітет.

АВ 38.129

Мист.

The manuscript is submitted for publishing. The thesis contains a detailed analysis of the evolution of the Ukrainian musical performance. It is grounded and proven that the Ukrainian musical performance has one of the highest places in Europe. It has played a great role in the development of the Ukrainian musical performance.

Учене дослідження присвячене аналізу еволюції українського музичного виконання. Доведено, що українське музичне виконання займає одне з найвищих місць в Європі. Воно відіграло велику роль у розвитку українського музичного виконання.

Мист